

Latweefchu Alwises.

Nr. 16. Zettortdeenâ 15tâ April 1848.

Gohda-rihne

Latweefchu tautas kohpejeem.

(Sfattees Nr. 15. Beigums.)

Dhra pufse.

Tâ Latweefchi, lai pateizibu dohdam
Teem, kas muhs irr tik tabtu kohpuschi!
Lai kohpâ, brahti, nodseedam teem gohdam:
Lai seed — lai spihd teem krohnis muhschigi!
Un lai par to, ko darrijschi mums labbu
Wehl debbesis atmakfu pillam dabbu!

Bet brahti, falkteet, woi muhschigi mehs
Tik neprafchi behrnini buhsim,
Ka swescheem ween apkohpt muhs waija-
dsehs?

Woi kahdreis tik gudri nekluhsim,
Ka warrefim kalpohzt zits zittam labpraht
Ur dahwanahm, ko tam Deews lizzis eekraht?
Gohds Deewam! Daschi Latweefchi
Irr jaw tâ prahtâ gaifsmoti,
Ka brahteem prahtu kohpt jaw warr,
Un dasch to arr jaw labpraht darr.

Lai Piewenthala wezza firma galwa,
Kâ ehrglis ohtru-reis atjaunojahs,
Tad mihligi uswilktu winna spalwa
Mums wehl dauds jaukas, faldas dseefminas.
Sirdsmihligi lai puschkojam mehs winnu
Ur pateizibas-rohschu-wainadsinu.

Un Bergmannam, pirmais kas publejees
Pee Jesu west behrninus klahu,
Lai saprastu muhscham tee peekertees
Pee winna ar tizzigu prahtu.
Lai behrni tam mihlibas-wainagu
Pinn scheitan un muhscham par peeminnu!

Ir neredsigam Indrikam
Par winna jaukahm dseefminahm,
Ko dseedajs sawâ tumfiba,
Lai atspihd muhsu mihliba.

Un Leitnam, kas ne-apnizzis strahda
Pee mums ar jaukeem stahsteem — grahmatahm;
Kas tautas-brahleem brahta-firdi rahda,
Lai debbesis-pukku-krohni usleekam,
Un Deewu luhdsam, lai wehl ilgi kautu
Tam spihdeht mums un gaifsmoht sawu tautu.

Un Ruzgehnam, Strauchmannam,
Bietinam,
Un Kahnbergim, Prinziim, kas strahda,
Un Schulmannam, Schenbergim,
Brunnowam,

Kas daschadus perschus sagahda,
Lai meldiau-garru teem nowehlam,
Ka dseedatu faldi wehl turpliffkam.

Ir Kaktiau lai peeminnam
Par winna swehtahm grahmatahm:
Swehts pateefibas-leezineeks
Irr katram lassoht garrigs preeks.

Un Spahgim, kas irr dohmajs agr'un wehli
Pee tam, lai mihli brahti, Latweefchi
Urr runnaht saprastu ar Wahzu mehli,
Lai flawu usdseedam — bet Latwisli! —
Ur wahrdu; kas ko strahdaj'schi, ik weenam
Lai mihlestibas-wainagu usfeenam.

Un dakterim Baaram, kas pirmais
mums irr,

Kas flaidri isdibbinaht gahda,
Ka Latweefchu-wahrdu irr jaischkirr,
Un bohstabi kohpâ jastahda,
Lai rakstoht mums nahktohs jo lehtaki,
Un lassoht arr weiktohs jo weeglaki,

No firsnigahm pateizibahm
Un jaukahm gohda-dseefminahm
Mehs gribbam winnam krohni piht,
Kas neween scheid, bet muhscham spihd!

Woi tee nu wiffi, kas tà apgaismoti,
 Ka brahteem fo par labbu strahdaht warr?
 Uk! dascham labbam wehl schee spehki dohti
 No debbes; bet tee labpraht to nedarr!
 Ze daschas mainas gaddahs, kas tohs kawe,
 Lai brahki sche — lai eng'li tur neslawe!

Uk! zitti til smalki sah' isliktees,
 Ka zerre to effam par kaunu,
 Ur Latweeschu raksteem nopuhletees,
 Zeem dseedah't un stahstih't fo jaunu.
 „Ko Latweeschu gramatas lassifim?“ —
 „Sah' runnaht, — „Ko labba tur dsirdefim?“

Ja sawas tautas = rakstus kas
 Jaw nemihl — lassih't apkaunahs,
 Das sawai tautai arr pateef'
 Par labbu ne = ees puhletees.

Tà lepniba — gan dseedah't tà netiftu! —
 Jaw dascham wehja = spahrnus mulkiffi
 Peefehjuse, ka turreht sah' par fliftu
 Ka to wehl sauz un turr par Latweeti.
 Dsird, ka dasch stohlmeister's turr puischus —
 feltus,

Kas behrneem mahza atsicht Deewa = zekus!
 Zacht, stree't, us piblehm — tettereem lihst,
 Pehz sakkischeem iswandih't krummus;
 Zeb tabbaka = rullischus sohbös sifst,
 Un islaist pa Wahzisti duhmus.
 Pa Wahzisti zeeraht — dohmaht un eet,
 Das dascham ta augstaka gudriba schkeet.
 Woi gribbeet tohs, Zuh's Wahzeeschi?
 Meh's atdohdam labprahtigi!
 Mums tee mas notih't. Remmeet Zuh's,
 Warr buht Zums derrigi fur buhs? —

Nu brahki! pirms meh's sawu dseefmu beidsam,
 Lai teem, kas muhsu tautu kohpuschi —
 Woi Wahzeeschi, woi Latweeschu, lai steidsam
 Wehl kohpà usdseedah't teem preezigi,
 Til mihligi, ka kalni, mesch un lauki
 Lihds preezadamees no mums atstann jauki.
 Un neween pa gaisu un klaijumeem
 Schi mihlibas = stanna lai atstann;
 Bet lai ir eeksch kappeem un pagrabbeem
 Scho peeminnas = wehsmu arr' nomann',
 Un tad zaur mahkoneem — swaigsnehm lai eet
 Preeksch Deewa krehsla, fur engeti dseed!

Tà buhsim meh's pateizigi
 Un mihligi apkrohnej'schi
 Tohs, kas gar mums irr puhlej'schees,
 Mums prahtu gaismoht darboj'schees!

Bet wiffi tee, kas paspehtu fo labbu
 Pee brahteem strahdaht; bet to nedarra,
 Ne kahdu gohda = krohni scheid nedabbu,
 Ned's teem atstannehs muhsu dseefmina.
 Lai wilks teem sauz — lai puhze — uhpis
 blaujahs,
 Lihds teem preeksch brahteem prahtà schaujahs!
 E. Diensberg.

Semneeka dseefmina.

(Arrais dseed:)

1.

Wissu zauru gabbinu
 Esnu preezigs gan,
 Strahdadams to darbinu,
 Kas irr jabarr' man.

2.

Pawaffars, kad taisahs nahkt,
 Gimu es us lauk',
 Samu drumu strahdaht sah'tt,
 Ne bihdams par auf'.

3.

Remmu arflu, ezzeschas,
 Dohdohs lauzina,
 Pehz tabs tebmù eeraschas
 Urru drumina.

4.

Putnini man dseefminas
 Udsreed jaukà deen',
 Tee ne prassa naubinas,
 Tak padseed arween.

5.

Waffarà, kad nostahjohs
 Klah't pee drum'mallu,
 Uk, zil tad es preezajohs
 Par to labbibu! —

6.

Kad es redsu wahrpinas
 Pilnas lihgojam,
 Tad ar slawu rohjinas
 Zeku demejam.

7.
 Atnaht wezzi Zehkabi,
 Atkal darba man,
 Vanehmis tod iskapti
 Plauju ta kà skann.

8.
 Seenu rubsus kuhlischòs
 Tschakli raubamees;
 Kuhlis, — frauju wesumòs,
 Brauzu smeedamees.

9.
 Ruddeni, kad abbeles
 Selta auglus rahd;
 Bumbeeres un kesbehres,
 Dahrfinisch pilnas stahd,

10.
 Tad es lassu kurmitè,
 Lassu kabbatà,
 Zittus berru maischelè
 Weddu pilsatà.

11.
 Weidsis lauka - darbinu,
 Warru duffetees,
 Un tod daschu deeniu
 Gohdòs lihgsnotees.

12.
 Seemà steidsohs meschà, braukt,
 Lassu gudribas.
 Behrneem fraujohs wirsù faukt:
 „Nemmeet grähmatas!“ —

13.
 Ugri ribtâ swehtbeenâ
 Zuhdsu sirdsinu,
 Brauzu klausihit basnijâ
 Deewa wahrdiau.

14.
 Kad irr waka wakkaròs
 Gimu sehrstees arr'
 Raddòs, jeb tur kaiminòs,
 Kur tik notapt warr'.

15.
 Tahda dshwe, tizzeet man,
 Sirdis eelihgmo;
 Taphz gribbu arridsan
 Preezatees par to! —

16.
 Waffarâ man jankumi
 Laukâ peeteel gan,

Seemâ fawi labbumi
 Urri irraid man.

17.
 Taphz es ne wehletohs
 Zittâ weetà buht,
 Neds ar par to preezatohs
 Rungu fahrtâ kluht.

18.
 Es tapat ne gribbetu
 Dshwoht pilsatâ,
 Mubrus tur tik redsetu
 Rihâ, wakkarâ.

19.
 Es us pehrlehm ne mihtu
 Sawus lemmeeschus,
 Kad ir mannim peedohtu
 Saldus pihragus!

20.
 Kas man ne kaisch dshwoht tâ,
 Kà jaw dseesmâ dsird':
 Naudas mannim kabbatâ,
 Preeks un meers-eeksch sird'!

G. F. Schönberg.

Teefas flubdinafchanas.

Rihgâs pilsata bahrinu-teefa ussazina ar scheem raf-
 steem wiffus tohs, kam pee ta nelaika Zanna Mittel-
 sohna, Slohtas Mittela un winna seewas Madleenes
 dehla, atlikluschas mantas irr dalka, tikpat ta nomir-
 ruscha raddus, kà arri tohs, kam winsch parradâ, lai
 tee feschu mehneschu starpâ, tas irr lihds 30 Septem-
 ber deenu scha 1848tâ gadda, scheid pee schahs bah-
 rinu-teefas woi paschi atnahl un afsauzahs, woi zaur
 teefahm apstripnotus weetneekus afsuhsta un flaidras
 leezibas peenes par to, kahda winneem dalka; jo kad
 schis nosazzihts laiks buhs pagahjis, neweenu wairòs
 ne laidihs preekschâ, neds klausihis. Rihgâ, tai 3imâ
 Merz 1848. 3

A. Frey, sekretehrs.

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Majesteetes,
 ta Patwaldineeka wiffas Kreemu Walfis ic. ic. ic.,
 tohp no Krohna Kursties pagasta teefas sinnedu dar-
 rihts, ka par Zurgeem, tai 23schâ April f. g., tahs
 Kurfschu nowaddâ buhdamas nohmas-mahjas Kalwen,
 ar wisseem peederrigeem laukeem, plawahm u. t. j. pr.
 no wirfspeeminnetas deenas us 13 gaddeem, jeb lihds
 zittai Kurssemes gruntswaldifchanas teefas nolifsch-
 nai, kas tomehr ahtraki warretu notift, — pee schihs

teefas isfohlis, un pehz tahm, tai isfohlischanas terminâ simnamu darramahm norunnahm wairakfohlitajam us arrenti isdohs. Kursites pagasta teefa, tai 29tâ März 1848.

(L. S.) ††† Fahn Lehmann, peefehdetajs.
(Nr. 236.) J. Freiberg, pag. teefas fribweris.

Us Kauzemindes pagasta teefas spreedumu tohp wiffi tee, kam kâ mantineekeem kahda dalliba warretu kfrist pee tahs atstahkas sinnamas un wehl nesinnamas mantas ta nomirruscha Kauzemindes wezzwaggara Kriischjahna Sakka, zaur scho usaizinati, tai 24tâ April f. g., kurrâ deenâ to nâ nelatka tam Kauzemindes fainneekam Jurrim Sakkim atstahku testamenti fludbinahs, — pee schihš teefas atnahkt un sawu ar meeru buhschanu jeb pretti runnaschanu par scho testamenti peenest. Kauzemindes pagasta teefa, tai 3schâ April 1848.

(L. S.) Peefehdetajs Fahn Dohblis.
(Nr. 23.) Pag. teef. fribw. J. Drenger.

Wiffi tee, kam kahdas taisnas parradu praffischanas buhtu pee teem Dandahles muischas fainneekeem Friizz Kalnia no Galleneeku, un Fehkab Dhsol no Pudschu mahjahm, par ka mantahm parradu dehl konkurse spreeska, tohp usaizinati, ar sawahm praffischanahm un winnu peerahdischanahm lihds 8to Mei f. g. pee Littelmindes pagasta teefas peeteiktees, jo wehlaq ne-

weenu wairs ne klausihš. Littelmindê, tai 27tâ Merz 1848.

(Nr. 31.) ††† Peefehdetajs Swirbul.
Leonh. Aulerhoff, pag. teef. fribw.

Wiffi tee, kam kahdas taisnas parradu praffischanas buhtu pee tahs mantas ta nomirruscha Slaguhnes fainneeka Vajju Friizz Berg, par ka mantu mahju- un inventariuma-truhkuma dehl konkurse spreeska, usaizinati, dirvu mehneschu starpâ no appakshrakstitas deenas pee schihš pagasta teefas peeteiktees, jo wehlaq neweenu wairs ne klausihš. To buhs wehrâ likt! Slaguhnes pagasta teefa, tai 1mâ Merz 1848.

(L. S.) ††† Kriischjahn Swirbul, pag. wezz.
(Nr. 26.) Joh. Freyberg, teefas fribweris.

No Krohna Aurenmuischas pagasta teefas tohp wiffi tee, kam kahdas taisnas praffischanas buhtu pee ta no mahjahm islikta Krohna Uzumuischas fainneeka Samuel Fekabsohn no Dimsu mahjahm, par ka mantu parradu dehl konkurse spreeska, usaizinati, pee saudeschanas sawas teefas lihds 8to Mei f. g. ar sawahm praffischanahm pee schihš teefas peeteiktees, sawas peerahdischanas peenest un peeminneta terminâ sanahkt. Krohna Aurenmuischas pagasta teefa, tai 10tâ Merz 1848.

(L. S.) Peefehdetajs J. Brachmann.
(Nr. 152.) Teefas fribweris Berg.

Naudas, labbibas un prezzu tirguš us plazzi. Rihgâ, tai 5tâ April 1848.

	Sudraba naudâ.			Sudraba naudâ.	
	Rb.	Rv.		Rb.	Rv.
I jauns dahsberis . . . . . geldeja	1	33	I pohds kannepu . . . . . tappe maksahs ar	1	—
I puhš rudsu . . . . . tappe maksahs ar	1	50	I — linnu labbakas surtes — —	1	30
I — kweeschu . . . . . — —	2	50	I — — siktakas surtes — —	1	—
I — meeschu . . . . . — —	1	30	I — tabaka . . . . . — —	—	65
I — meeschu = putraimu . . . . . — —	2	—	I — dselses . . . . . — —	—	75
I — ausu . . . . . — —	1	—	I — sweesta . . . . . — —	2	20
I — kweeschu = miltu . . . . . — —	3	50	I muzza silku, preeschu muzza — —	6	75
I — bihdeletu rudsu = miltu — —	2	40	I — — wihtschnu muzza — —	7	—
I — rupju rudsu = miltu — —	1	60	I — farkanas sahlš . . . . . — —	7	25
I — firau . . . . . — —	1	80	I — rupjas leddainas sahlš — —	6	50
I — linnu = sehklas . . . . . — —	2	15	I — rupjas baltas sahlš — —	4	75
I — kannepu = sehklas . . . . . — —	2	—	I — smalkas sahlš . . . . . — —	4	25
I — kimmenu . . . . . — —	5	—			

B r i h w d r i k k e h t .

No juhrmallas = gubernias augstas waldischanas puffes: Hofrath de la Croix.